sele löömise tagajärjel töötute arv aasta viimasel poolel 1 320 000-lt 300 000-le. Saksas ja Prantsusmaal kurdeti vajaliste töökäte puuduse üle. Erakorraliselt suureks kujunes kullavedu Põhja-Ameerika Ühendriikidesse, mis teostus selleks, et katta sealt tehtavaid ostusid. Kui 1934. a. maailma monetaarsest kullast oli USA-s 30%, siis tõusis see 1939. a. juba 60%-le. Et liitriikide sõjatööstus ei suutnud küllaldase nobedusega täita tellimisi, seetõttu anti neist osa USA ja Kanada vabrikutele, mille tulemusel Uues Maailmaski hakkas paranema konjunktuur.

Septembris alanud sõda ei suutnud aga siiski veel täie karmusega mõjutada 1939. aasta majanduselu. Kõigepealt küll põhjusel, et neli kuud selleks oli väga lühike aeg. Pealegi oli nii sõdivail riikidel kui erapooletuilgi maadel küllaldasel määral toorainete ning teiste vajaliste kaupade tagavarasid. Kuna edasi varsti pärast sõja puhkemist tähtsamate tarbimiskaupade ja toorainete müük ratsioneeriti, seati sisse kaardisüsteem, laiendati riiklikku kontrolli ning reguleerimist eramajanduse sektorile, siis niisuguste korralduste tõttu süvenes kavamajandus. Ja selles plaanimajanduse raamistikus suudetigi pidurdada järske hindade tõuse, vältida spekulatsiooni hoovõtmine ning kindlustada tootmisaparaadile edasitöötamine. Sellele teele ei asunud üksnes sõdapidavad pooled, vaid samasuunalisele majanduspoliitika teostamisele siirdus ka erapooletuid riike.

Et praegune suur heitlus tänapäeva Euroopa vägevate vahel on kujunenud esijoones majandussõjaks, seejuures aga lõplikud rinded ja vaenuväljad otsustavate lahingute löömiseks relvadega alles selgumata,

Eesti kroonika 1939, lk. 49